

Szerkesztőség:
II-ik kerület 460. házszám,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
—
Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová
az előfizetési pénzek, a hirdetések és ezeknek díjai,
valamint a felszólamások
küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Közgyűlés.

Képviselőtestületünknek épen fele próbálkozott meg annak a kemény diónak a feltörésével, melyet az óvoda bizottság javaslataként Pap Péter főjegyző tett le a közgyűlés asztalára az óvónő díjazása és az óvoda ügy rendezése tárgyában.

Múlt hó 29-én tartott közgyűlésen Pap Péter főjegyző előterjesztette az óvoda bizottság javaslatát, melyszerint Szabó Mária óvónő, megrendült egészsége folytán kegydíjaztassék, hogy ez által az óvodába egy arra alkalmas óvónő legyen alkalmazható.

A főjegyző hosszasan ismertette ezt a kínos ügyet s meggyőző érvekkel támogatta az óvoda bizottság javaslatát s azzal mentette az eddigi mulasztásokat, hogy épen a költség kiméltése szempontjából kellett az ügyet húzni, halasztani, ameddig lehetett, kérte a közgyűlést, hogy méltányosságból szavazzon meg az óvónő részére havi 30 korona kegydíjat.

Egedi József elismerését fejezte ki a főjegyző szép előadásáért, de nem hajlandó megszavazni semmit, mert úgy tudja, hogy az óvónő még szolgálhat tovább is.

Temesközy Gerzson hivatkozott a köztudomásra, melyszerint az óvoda jelen viszonyai tarthatatlanok, az ottani állapotokért

sem az óvoda bizottság, sem a képviselőtestület felelősséget nem vállalhat, mert most már teljes tudomással birunk bizonyos veszélyekről és arról is, hogy az óvoda már évek óta nem felel meg céljának, mert a 80 gyermek számára berendezett helyiségekbe alig jár 20—25 gyermek, azoknak is legnagyobb részét a gyermek telep szolgáltatja, tehát azok, kik szülői gondviselésben nem reszesülhetnek.

A múlt hibájának rója föl, hogy az óvónő nyugdíjintézetbe nem vétetett föl s ez most a községet terheli. De hogy végre rend legyen az óvoda körül s hogy azt az állam végre átvehesse, aminek eddig az óvónő személye volt az akadály, — sajnálattal bár, de hozzá kell járulnia az előadó főjegyző javaslatához, illetve az óvoda bizottság kérelméhez.

Komáromy József visszautasítja Temesközy szemrehányását, mert abban az időben ő mindent elkövetett az óvónő nyugdíjgyében, de rá vehető nem volt. Most már husz évi tisztességes szolgálata után az óvónőt egyszerűen kitenni nem lehet az óvodából, csak kölcsönös megegyezés folytán, mert ha fegyelmet kellene indíttatni, az évekig elhúzódhat, addig fizetésének felét fizetni kellene és fizetni kellene helyettesének a teljes fizetését is s addig az állam

az átvétel iránt szóba sem állana. Ő is csatlakozik az előadó javaslatához.

Nt. Kiss Zsigmond szépen fejtegette aztán azokat a humánus szempontokat, melyeknek magaslatára kell a közgyűlésnek helyezkednie, midőn egy szerencsétlen alkalmazottjának mindennapi kenyeréről és egy neves intézmény megmentéséről van szó. Az emberies érzésre apellálva kéri a javaslatnak egyhangú elfogadását.

Makay János nem zárkózva el a jócskelekedéstől, ha volna rá pénzünk, de ha minden alkalmazottat el kell tartanunk, ha munkaképtelenné lesz, hová jut a község? Miből tehetné azt? Kevesebb kegydíjat javasolna.

Itt-ott aztán éles megjegyzések hangzottak el arról, hogy a közgyűlés intelligensebb része nem a maga zsebére szavazza meg a terheket, hanem a földművelő osztályéra, vagy mi.

Hát ez absurdum; eddig sohasem volt rá eset, hogy ott egymás tisztességes becsületes jó szándéka meggyanusított volna, vagy osztályérdekek tolokodtak volna előtérbe. Ha ez megvalósul, jóra nem vezethet. Megnyugtató azonban, hogy komolyan az ily intenciók nem vétethetnek, mert ilyesmikkel csak ott találkozunk, ahol az önzetlenség ismeretlen fogalom a mi később, egy

TÁRCA.

Luizika története.

Történeti elbeszélés.

Az „Abony” eredeti tárcája.

Bácsalmás lakóinak nagyrésze, férfiak, legények és lányok már mind künn dolgoztak a harmat feletől jól távoleső szőlős kertjében volt napszámosaival, kikkel együtt a szőlő kötözését végezte. Feleségét, az angyal lelkűt Évü asszonyt odahaza hagyta, hogy legyen ott is, ki a jószágokat ellássa és egyetlen kis leánykájukra, az okos, szép, feketehajú, kékszemű 4 éves Luizikára ügyeljen. Dehogy kellett volna fel Márdin uram egyetlen szemefényét azért, hogy magával eipelje oly messzire! Nem olyan emberek közé tartozott ő, kik lépten-nyomon magukkal szeretik gyermeküket vinni, nem törődve azok nyugalmaival. Még a legkisebb szétől is óvta gyermekét, Márdin uram kis gyermeko fejlődését, egészségét meleg szobában hosszú pihenés mellett erőzte biztonságban. Így volt hozzászokva Luizika 9 óráig nyuló alvásokhoz.

Rendes szokása lévén, mielőtt utnak indult volna Márdin uramnak, hogy Luizikáját össze-vissza csókolgatta. Történt azonban e nevezetes napon, hogy nagy ziesége folytán megfedekezett erről. Már az ut felén járt, midőn eszébe jutott kis leánykája az elmaradott csókokkal együtt. Szívesen visszatért volna alyai adósságát leróni, csak munkája ne lett volna ép ez nap oly sürgős. No majd kipótólok, gondolá, s ezzel megnyugodott. Roppant szeretete Márdin uram egyetlen gyermekét. De hogy is ne szerette volna, mikor oly kedves volt! Márdin uram is el volt látva mindazon érzelmekkel, mellyel csak azon emberek rendelkeznek, kiknek az Isten azért adott gyermeket, hogy legyen, aki által ő is a boldog apak közé számíthat. Szerette szíve legszentebb szeretetével. Hát még Évü asszony, valóságos majomszeretettel csüggött magzatán! Oh, ha tudta volna szegény asszony, hogy még az nap elragadja tőle egy könyörtelen fekete lélek, tudom nem babrált volna lábával, eszébevel oly sokáig lent a tyúkházban. Azon szent hittel, hogy Luizika most is 9 óráig fogja esendes álmát aludni, takarítás után esendesen behuzva az ajtót alvó gyermekére, nyugodtan látott külső munkáinak rendezéséhez. Alig ért le a tyúkházba, Luizika már ébren volt. Álmos nagy szeméit megdörzsölve tekintgetett jobbra-balra, de nem látta sehol édes anyját. Leszállt ágyacskájáról, kinyitotta az ajtót és szaladt kifelé az utcára, hol az előző estén oly szépen játszadozott pajtásaival. Mintán pajtásai közül még egyet sem talált az utcán, leült a porba és hentergett gyermekszokás szerint. Így mulatott néhány percig. Egyszer, amint feltekint,

maga mellett látja a szomszéd falu végen lakó vén Zsuzsát, a kártyavető ciganyasszonyt. Nem ijedt meg Luizika tőle, mivel már ismerte igen jól. Ez a vén Zsuzsa régen jartos volt a bácsalmási házaknál, hol az asszonyokat, leányokat pár pohár borért, néhány darab kenyérért szívesen szórakoztatta kártyavetés-sel, jóvendőmondásokkal. Ily formán ismerte Márdin uram háza környékét is. Ide különösen szeretett járni, mivel a kis Luizika szépsége, okossága nagyon vonzotta őt.

Nem egyszer így sóhajtott: „de jó lenne nekem egy ilyen eleven kis leányka öregseimre”. Töprengett is sokat azon, hogy miként lophatná el Márdin uraméktól Luizikát. Hogy mennyire vágyott a kis leánykára, az kitűnik abból, hogy még aznap ellopta. Törvén oly ügyesen sikerült kivinnie, hogy sohasem lehetett őt kézrekeríteni.

Márdin uramnak is volt egy kis hibája. Ezen hibája abban rejlett, hogy Luizikát rászoktatta a fényes pénz szeretetére. Ezt tudta nagyon jól a vén cigany asszony is. Midőn látta Luizikát egyedül henteregni az utca porában, azonnal terve megvalósítására gondolt. Mielőtt hozzafogott volna, előkészített egy fényes krajcárt s ezzel bement Márdin uramék nyitott kapuján. Nagy óvatossággal körültekintve, látta, hogy sehol senki, azonnal futott vissza a gyermekhez. „Gyere Luizikám Zsuzsa nénivel, adok szép fényes pénzt, veszünk rajta cukrot...” Nem kellett kétszer sem mondania, mivel a kis Luizika azonnal ráállt hívó szavára. Zsuzsa, hogy gyorsabban haladjék, ölbekapta öltözetlen zsákmányát, jól kendőbe burkolva vitte vitte sebesen kifelé a faluból.

más kérdésnél ki is tűnt. . . .

Nt. Kiss Zsigmond erélyesen tiltakozott az ilyen tendenciák ellen s egyszer és mindenkorra kikérte, hogy itt osztályérdekek állittassanak föl s hogy az intelligensebb képviselők részrehajlással, vagy könnyelműséggel vádoltassék meg.

Dr. Halmi István tisztí orvos az ügyre vonatkozó kijelentései után szavazatra bocsátatott a kérdés s a javaslat ellen 12-en, mellette 21-en szavaztak.

Nagy Lajos jegyző ismertette aztán a földadó kataszter kiigazításáról szóló törvény-cikket, mely egyes földrészeket, dülök, vagy egész határok osztályozásánál mutatkozó aránytalanságoknak új osztályozása, esetleg új tiszta jövedelemi fokozatok felállítása által leendő megszüntetését célozza.

A kiigazítást kérheti a képviselő testület a község költségére, és legalább 20 birtokosa saját költségére. Előadó jegyző javasolja, hogy tekintettel az ügy fontosságára, a közgyűlés ne ötletszerűen intézze el a dolgot, hanem küldjön ki egy bizottságot, mely egyes parcellákat és dülöket megvizsgál s a szükséghez képest jelentést tesz a közgyűlésnek.

Egedi József szükségesnek tartja a becsülő bizottság kikérését, mert egyes utak nem jól vannak kijelölve. Ez azonban nem jöhetett figyelembe, mert a becsülő bizottságnak az utakhoz semmi köze, minthogy az utak adómentesek. (Sik!)

Egy kis vita után Nagy Lajos jegyző praktikus javaslata egyhangúlag elfogadtatott.

Néhány illetőségi ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

Egyesületi élet.

Szolnok, 1909. június 3.

A „Szolnok-Ujszászi rk. tanítóegyesület“ f.

Évi asszony miután mindent rendbeszedett, ment felkölténi Luizikát. Mily nagy lett azonban meglepetése, midőn látta a szoba ajtaját nyitva, Luizikát pedig nem találta ágyacskájában. Hol van, hova lett ez a kis leány? Összekutatott minden zeg-zugot, de a kis Luizikát sehol sem találta. Szaladt nagy ijedten szomszédaihoz, onnan tovább a másik utcára, míg vegre összeszaladgatta az egész falut, de eredmény nélkül. Rohant, mint ki eszet vesztette, a közsegházára. Nagy zokogás közt előadta a történet dolgot bíró uramnak. Eleinte kételkedve vették Évi asszony panaszát, de mikor látták kétségbeesést fokozódni, bíró uram parancsot adott embereinek, a kis leány előteremtésére. Majd ő maga is emberei után lődült. Még ezzel sem elégedtek meg, hanem Évi asszony berohant kántor uram iskolájába, honnan az egész gyermek seregét mozgósították. Hasztalan volt minden kutatás, hiába kerestek már akkor vagy 3 százan, Luizika nem volt található.

Ezt már a föld nyelte el bizonyosan, mondogattak az emberek! Meg a falu öreg papja is előjött a nagy sürgés-forgásra, és még ő is keresgült erre-arra. Évi asszony közel állt az örüléshez. Felt, nagyon felt, Mardin uram haragjától. Mit fog szólni ha hazajön!? Összetör! összever! amiért nem vigyáztam elegendő gyermekükre. Pedig hány-szor elmondotta: asszony vigyázz Luizikára mint a szemedre!

Eppen 8 órát harangozták a falu harangján, mikor Mardin uram beért falujába. Kalap leveve ballagott napszámái előtt, kikkel jó keresztényhez illőleg esteli imádságot végezte. Egyszer amint föltekint, nagy néptömeget lát összevérődve a közsegháza előtt.

(Vége köv.)

hó 3-án délelőtt tartotta évi rendes közgyűlését Szolnokon.

A gyűlés a templomban sz. mise hallgatással és a himnus elénekésével vette kezdetét; folytatódott a „Konstantin“ iskolában, ahol ft. Lévy Mihály apát, egyesületi elnök remek ékes-szólással tartalombús és tudományos megnyitó beszédet mondott az erkölcsi alapon nyugvó vallásos nevelésről, ami frenetikus eljenzést és tapsot váltott ki.

Majd üdvözölte a jelenvolt Eötvös K. Lajos szolnokvármegyei tanfelügyelőt, ki szintén tartalmas beszédlen köszönte meg a szives figyelmet.

Ezután felolvastatott a múlt gyűlés jegyzőkönyve és az erre érkezett egyházfőhatósági leirat, mely szerint gr. Csáky püspök magas elismerését fejezi ki elnöknek lángbuzgalmaért és diesérethen részesíti mult gyűlés szereplőit: Veverán István, Veveránné Wárlám Róza (Abony) és Trájer Adorján (Szolnok) tanerőket.

A pénztárnoki jelentést követte a tisztviselők választása. E szerint korelnök lett: Cservenyic Pál (Tószeg), jegyző Perényi József (Ujszász), penztáros Várady János (Abony), számvizsgálók Schlosser László, Veverán István (Abony). Gyenes József (Szolnok). A központi gyűlésre (Vaera) küldendő tanítóképviselekül Gyenes József (Szolnok) és Veverán István (Abony) választották meg egyhangúlag.

A gyűlés menetét Perényi József (Ujszász) és Gyenesné Tamár Judit (Szolnok) tan- és nevelésügyi felolvasásuk tettek élénkké. Az első felolvasó humoros alakban egy, a kortól elmaradt tanítót mutat be, a másik felolvasó azt igyekszik bebizonyítani, hogy a férjezett tanítónő jobb tanerő a leánytanítónénél, mivel mint anya, a tanulónak is mintegy második anyjává válik.

A szép felolvasásokat jegyzőkönyvi köszönetre méltatták.

Rövid, de megható szavakkal emlékezett meg ft. elnök az elhunyt Bogyo Sandorról. — Emleke jegyzőkönyvbe iratott be.

A gyűlés végén több indítványt tettek Veverán István, Szücs István (Abony), Moródi József (Mezőtúr), Perényi József (Ujszász), amely indítványok módosításokkal, vagy azok nélkül, — elfogadtattak. — Egy indítvány visszavonatot.

Délután 1 órakor az új vasuti állomás éttermében ebédelték a tanítók, akikre ft. elnök gyönyörű köszöntőt mondott, viszont a tanítók is jókívánatokban gazdag toasztot intéztek a kultúra kiváló apostolára: ft. Lévy Mihály apát, plébános, tanfelügyelőre.

A gyűlés tagjai délután 5 órakor egy kellemes és hasznosan eltöltött nap emlékével tértek otthonukba.

Variakl.

A madarak és fák védelme.

A természet nagy háztartásában alig mérlegelhető hasznos szerepet töltenek be a madarak, különösen azok, amelyekről imé óhajtok, amelyekről már köteteket írtak a tudósok és madárkedvelők és amelyekről még mindég nem írtak annyit, hogy elejét vehessenek a madárirtás dühének, annak a kvalifikálatlan állatkinzásnak, ragadozó állatokra emlékeztető szivtelenségnek, amely a madarak elfogdosásában, fészkeik kirablásában, feloulásában nyilatkozik meg gyermekeknél, felnőtteknél egyaránt.

Kiváltképpen a rovarévo madarak azok, amelyek megérdemlik, hogy tőlünk minden kitelhető módon védelmükre keljünk, mert ezek a madarak akadályozzák meg a kártékony rovarok oly nagy arányú elszaporodását, amely végveszéllyel fenyegetné a hasznos hajtó növényzetet. Aki már látott hernyóktól meglepett gyümölcsöst, akinek a szive már elszorult hernyóktól letarolt erdőseg láttára, annak főlőleges figyelmei felhívni a rovarévo madarak védelmére, úgy is tudja, hogy ahol szemmel látható a rovarkár, ott megkettőzött szorgalommal kell hajszát indítani a fészkekrablók ellen. Meg ha nem is szembeszökő a rovarok által okozott kár, akkor sem szabad engednünk, élnéznünk azt, hogy iskolakerülő nebulók és pálcázásra érdemes sühancok esupa kedvtelésből, időlopásból szedik ki a madarak tojásait, rabolják el a madárliakat, mert az ilyen növendék emberekből szivtelen hárpia lesz, aki nem átalja felnőtt korában sem meggyötörni, megbántani, megölni ember-társát. Ha dorgálás, megfenyítés nem használna a madarpusztítóknak, alkalmazni kell a törvény szigorát, amely 100 koronáig menő pénzbüntetéssel

sulytja azokat, akik a hasznos madarakat elfogdoszák, lelövik, vagy fészkeikből a tojásokat kieszedik.

A fak is megérdemlik védelmünket. Anyagjukkal kályháinkat fűjük be, tűzőkkel élelmiszereinket tesszük élvezhetővé, épületanyagot nyerünk belőlük, virágaikban gyönyörködünk, gyümölcseiket élvez-zük, lombkoronaik üde árnyékot nyújtanak, zöld-jük tisztítják a levegőt, lombátoruk lakóhelyet biztosít az énekes madárnak, az erdősegek elő-segitik a csapadékok képződhetését, stb. Mindezen hasznosságok leköteleznek minket arra, hogy ne engedjük a faágak letördelését, a fak kergébe való befaragásokat. Leghatékonyabb védelme a fanak az, ha kellő gondozásban részesítjük, amelynek módozatairól e helyen megjelent szakeikkben már volt szó.

Fő gondoskodásunk tárgyát képezze a rovarok irtása és a hasznos madarak elterjedésének elő-mozdítása. Ez utóbbinak elérésével az előbbi, t. i. a rovarok müleges irtása kevesebb dolgot ad.

Törekedjünk arra, hogy utcák és utak szé-gélyezésére szánt fákat neve l j ü k m a g a s t ö r z s ü e k n e k, legyenek azok eper-, gyü-mölcs-, dísz-, vagy más fajta fak. Ajánlom ezt a nevelési módot azért, mert a gyermekek által is elérhető agak míg egyrészt akadályozzák a közle-kedest, másrészt a letördelésre önként kínálkoznak s így, akarva — nem akarva, a fak, rongálásnak vannak kiszolgáltatva.

Most, a tavasznak évadján, amikor pelyhes madárliak pihegnek a fészek alján, amikor lomb-sátor borul reánk, gondoljuk a maguk sorsára hagyott hasznos madarakra és fakra. Gondoljuk meg azt, hogy az embernek nemcsak hasznossági-, hanem etikai szempontból is kötelessége megvé-delmezni azokat a teremtményeket, amelyek a védelemre érdemesek.

V. I.

„Féltékeny házastársak.“

Megvallem: egyszer valamikor engem is el-fogott valami irodalmi gerjedelem és én is írtam egy szindarabot. Elő is adattam egy itt rostokoló szintársulattal, melynek Nikó Lina volt a prima-donnája. A kritika nyomában ott az előadás után elhangzott a néző téren. Az én jó Lovass János bátyám felállott az utolsó felvonás után, midőn en némi kihívások után ott szégyenkeztem a szinpa-don a részeg színészek között, s azt mondta: „Jól van ösem, megmutatta, hogy irt egy szin-darabot is.“

Ez a húsz éves kis epizód eszembe jutott a maegyeti műkedvelői előadáson, mely a fenti címet viseli, csakhogy ama variációval, hogy Halmi Károly pedig megmutatta, hogy három szindarabot is irt és csinált olyan teleházat, amilyent nem látott még a mi szinkörünk.

És az a zsufolt nézőtér mulatott jól. Miért? Azért, mert megértette a darabot, megértette az író intencióját, eszmeinetet, kissé primitív élelt és ebből az egyszerű értelmi menetéből nem zavarta ki semmifele raffinált bonyodalom, túlfuom-kodás és szinpadí fortélyoskodás.

És ez olyan természetes dolog, minthogy a mi iskolás gyermekeink megértik tanítójuk magya-riztatát a történelemből, de nem értenek meg valamelyik egyetemi tanárét s a mi műkedvelőink megértik ezt a kritikát, de nem értenek meg Ge-rőét, a Nemzeti Színház nagynevű kritikusaét ugyanerről a darabról.

Egyébként a darab meseje jó volna, ha ez a mese inkább megjatszatnék, mint elmondatnék, vagyis — Hints barátomként — nem elmondani kellene, hogy mi hogy s mint fog történni, hanem meg kellene azt cselekedni ott a szinpadon, ami már igen könnyű dolog volna, minthogy az író a szinpad technikájával meglehetősen ismerős, mesészövepe pedig tehetségre vall. Erre rájönne az író mihamarébb, ha darabját ő maga is végig-nézne, ahelyett, hogy végigjatsza; csakhogy akkor őt, mint igen jó színészt, nem helyettesíthetne senki, már pedig darabjainak sikere nemcsak a fejeben, de az ő kezében és lábában, egész egyé-niségeben van.

Annyi tény, hogy ez a darabja legjobb s ha ilyen haladást tanusit továbbra is, elér oda, ahová törekszik. Ajánlom neki, hogy minél több színházi kritikát olvasson és tanulmányozzon.

Az ügyes rendezes Kovats Belát, ezt az ele-ven temperamentumú embert dies-éri, mert ha a gesztusok nem voltak is formásak, kerökdedek, de a jelenések pontosak voltak és a szerepüket tud-ták az előadók.

Elvünk, hogy műkedvelő szereplők közül külön nem emelünk ki egyéneket, mert hisz mindannyian igyekeztek a darab sikerét biztosítani, mindazonáltal ki kell emelnünk azt a jelenetet, amelyben Gémes András, a magát megcsaltnak gondolt férj duhajkodásba fog s egy ügyes karének hangzik föl Feké Mariska kellemes, mesterkéletes, egyszerűen szép tenorával, melyhez igen szépen, sőt meglepő diszkrétívával simult a többiek halk kísérete.

Ezt meg is kellett ujránézni.

S hogy a nemes versengést felkölsük műkedvelőinknél, ki kell emelnünk József béres (Cseri László), Julesa (Feké Mariska) és Ambrús cigány (Danckay György) alakításait, nem is szólva a szerző kifogástalanul otthonias szerepléséről, különösen mérsékelt, minden túlozástól ment komikumáról, kit elismerés és köszönet illet szindarabjáért is, játékaért is, miket ki is fejezett az a sok virágcsokor, mely esőként hullott reá is, a többi szereplőkre is, mit viszont ő és ők köszönnek meg hálás publikumuknak.

Ebben az elismerésben méltán osztozik Kovács Béla is a darab rendezéseért.

Szép dolog az, hogy ifjuságunk lelkesedni tud és akar a jótékonyág iránt, mert ime ezen mozgalmuk is 144 kor. 36 fillért hozott a Kossuth-szoborra és az Erzsébet szanatoriumnak.

Csak előre író- és műkedvelők! Lelkesítse őket a siker és az a tudat, hogy igen kevés helyen képesek ezt utánuk csinálni és ama öntudat, hogy áldozatot hoztak szenvedő embertársaikért, valamint a hazafiság oltárára.

A viszontlátásra!

Előadás után a műkedvelők csapata és a közönség nagy része az „Ipartestület“ helyiségeibe vonult, ahol fesztelen jókedvvel mulattak a reggeli órákig. Ily sokan régen mulattak az iparban. De maga ifj. Kelemen László bérlő is előmozdította a jókedvet kitünő borával és előzékeny kiszolgálásával, akit ezért elismerés illet meg.

T.

MI UJSÁG?

— **varbói Győre János** földünk, lapunk munkatársa a szatmári ref. főgymnasium tanára, tanári vizsgálatának utolsó részét, a paedagogiai vizsgálatot a kolozsvári tudomány egyetemén letette a tanári oklevelét ezzel megszerezte Szívélyes üdvözlét.

— **Jótékonyág.** Az abonyi iparos ifjuság által rendezett műkedvelői előadás jövedelméből a József szanatorium egyesület részére Halmi Károly úr 72 kor. 18 fillért adott át, mely összeg átvételét ez uton is köszönettel nyugtázza Dobozy Kálmánné, egyes. pénztáros.

— **Nagy idők tanuja.** Nemes Tizedes János, 1848/49-ik tüzérhadnagy, ny. törvszéki loveltárnok, Temesközy Józsefné és Aranyi Sándornénak mostoha nagyatyjuk, máj 30-án, 87 éves korában Törtelen elhunyt. A boldogultnak jelentékeny szerep volt a híres szolnoki csatában. A nagykort ért férfiú soha beteg nem volt, emlékezete óta napjában csak egyszer étkezett, noha minden nap meg tett 10—12 kilométer gyalogsétát. Nyugodjon csendesen.

— **Kossuth szoborra.** Halmi Károly 72 kor. 18 fillért küldött be hozzánk mint a ma egyheti műkedvelői előadás tiszta jövedelmének fele részét a Kossuth szobor alapjára. Legutóbbi kimutatásunk 3647 kor. 37 fill. Ehez a fenti összeg, eddigi gyűjtés összege 3719 kor. 53 fill.

— **Jótékonyág.** Szilassy Elek ny. főszolgabíró tíz koronát adott az abonyi szegény gyermekek javára. — A pénz dr. Halmi Istvánnál van letéve.

— **Vizsgák a polg. iskolában.** Az abonyi áll. polgári fiú- és leányiskola évről vizsgálatának sorrendje az 1908/09 tanév végén. Június hó 8-án d. u. 3—4-ig a leány-, 4—6-ig tornavizsga a fiúiskolában. 14-én d. e. 8—10-ig róm. kath. és izr. hittanvizsga a fiú-, 10—12-ig róm. kath. és izr. hittanvizsga a leány-. 8—10-ig ref. hittanvizsga a fiú- és leányiskolában. 14-én d. u. 2—3-ig latin nyelvi vizsga a fiú isk. 3—4-ig gép- és gyorsírás a fiú-, 4—5-ig gép- és gyorsírás a leányiskolában. 15-én d. e. 8—12-ig az I. fuosztály osztályvizsgálata, d. u. 3—6-ig az I. leányosztály osztályvizsgálata. 16-án d. e. 8—12-ig a II. fuosztály osztályvizsgálata, d. u. 3—6-ig a II. leányosztály osztályvizsgálata. 17-én d. e. 8—12-ig a III. fuosztály osztályvizsgálata, d. u. 3—6-ig a III. leányosztály osztályvizsgálata. 18-án d. e. 8—

12-ig a IV. fuosztály osztályvizsgálata, d. u. 3—6-ig a IV. leányosztály osztályvizsgálata. 21-én magánvizsgálatok a fiú-, 22-én magánvizsgálatok a leányiskolában. 23-án d. e. 8—9-ig háládó is-tentiszteletek, d. e. 10 órakor záróünnepély. A vizsgálatokra az érdeklődő szülők, tanügybarátok szívesen látattnak.

— **Arany lakodalom.** Kollár József és neje Czétyényi Borbála szászberki lakosok pünkösöd első napján Ujszászon tartották meg arany lakodalmaikat a r. kath. templomban, kikhez ft. Hirling János plebános megható beszédet tartott. Nyolc felnőtt gyermeke és az unokák nagy öröme mellett odahaza ülték meg a családi ünnepélyt. Kollár Frigyes „Kath. Olvasóegylet“ bérlője szüleit tiszteli az új párban.

— **Elszámolás.** A ma egyheti műkedvelői előadás jövedelme 314 kor. 64 fill. volt. Kiadás 170 kor. 28 fill. tiszta jövedelem 144 kor. 36 fill. mely fele részben a Kossuth szoborra, fele részben a pedig az Erzsébet szanatorium javára fordított.

Halmi Károly.

— **A csapattestükhöz** fegyvergyakorlatra, vagy felülvizsgálatra vonuló póttartalékosok behívójegyük felmutatása esetén ezentul vasuti menetdíjat nem fizetnek.

— **Előmunkálati engedély.** A kereskedelmi miniszter B. Molnár Sámuel ceglédi és Fábrián Lajos budapesti lakosoknak Monor község belterületétől Pilis, Alberti, Irsa és Cegléd-bercel érintésével Cegléd r. t. város belterületének alkalmas pontjára vezetendő szabványos nyomtávu villamos üzemi h. é. vasútvonalra az előmunkálati engedélyt egy év tartamára megadta.

— **Lopás.** Ifj. Pintér János abonyi kömives segéd a ceglédi vasuti állomás építkezésénél dolgozott s a szállása egy ottan alkalmazott örmél volt. A kufferjában tartotta 18 kor. értékű aranygyűrűjét s m. hó 16-án észrevette, hogy a gyűrű eltűnt. A rendőrség a gyűrűt a zálogházban találta meg.

— **Közelről érdekelhet bennünket** az a mozgalom, mely Kecskeméten indult meg s melynek célja az, hogy egy rendszeres felsőkereskedelmi iskolát állítsanak fel. Ha ez létesül, a mi fiainknak sem kell messzi menni kereskedelmi iskolába, közel érik majd ezt Kecskeméten.

NYILT-TÉR.*)

1909. B. 176/3. szám.

Ő Felsége a Király nevében!

A ceglédi kir. járásbíró, mint büntető bíróság rágalmaszás vétsége miatt vádolt Király Albert elleni bűnügyben Poberaj István magánvádló által emelt vád fölött Cegléden 1909. évi március hó 31. napján dr. Halász László ügyvéd, mint a főmagánvádló ügyképviselőjének is részvételével a vád és védelem meghallgatása után a következőleg ítélte.

Király Albert 30 éves, r. kath. vallású, abonyi születésű és lakos, nős, gyermeke van, cipész foglalkozású, írni olvasni tudó, katona nem volt, vagyontalan, vádoltat büntőnek mondja ki a Btk. 258 §-ába ütköző egy rendbeli rágalmaszás vétségben kihágásban, melyet azzal követett el, hogy Abonyban 1909 évi február hó 10-ik napján Poberaj István főmagánvádlóra vonatkozóan, azon állítást tette amely valóság esetében főmagánvádló ellenében, büntető eljárás folyamatba lételekét okát képezhetné, hogy főmagánvádló a peres felek közt folyamatba tett perben hamisan esküdt s ezért Király Albert vádoltat a Btkv. 258. §-a alapján a Btkv. 92 §-a alkalmazásával az 1892. évi 27. t. c. 3. §-ában meghatározott célokra fordítandó a ceglédi kir. járásbírósnál 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett fizetendő, behajthatatlanság esetén a Btk. 53 §-a alapján egy és egy napi fogházra átváltoztatandó (10) tíz és tíz kor. pénzbüntetésre mint fő és mellékbüntetésre ítéli.

Kötelezi vádoltat a Bp 477 és 480 §-ai alapján arra is, hogy a még felmerülő büntető költségeket a 1890 évi 43 t. cz. 9 §-ában meghatározott módon a m. kir. kincstárnak térítse meg, melyet azonban a már idézett cz. 4 §-a értelmében egyelőre behajthatatlannak nyilvánít.

Kötelezi őt arra is hogy Poberaj István részére a Bp 470 §-a alapján 20 kor. utánjárás 25

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

kor. ügyvédi képviseleti költséget 15 nap alatt a különbeni végrehajtás terhe mellett fizessen meg.

Kötelezi a vádoltat a Btkv. 279 §-ának első bekezdése értelmében arra is hogy a jelen ítéletet és a még esetleg hozandó másod bírói ítéletet az „Abony“ című lapban saját költségén a „Nyilt térbe“ tegye közzé.

Dr. Halász László ügyvéd díját 25 koronába saját fele irányában a Bp. 485 §-ának rendelkezéséhez képest állapítja meg.

I n d o k o k :

Király Albert vádolt tagadásával szemben kihallgatott özv. Balogh Mihályné, Zsiros Lidia, Matkovics Kálmán, Fekecs Lajosné, Veres Verona, tanuk teljes hitelt érdemlő esküvel erősített vallomásával Abonyban 1909 évi Február, hó 10-ik napján Király Albert vádolt Poberaj István főmagánvádlóról többek jelenlétében azon állítást tette, a mely valóság esetén, főmagánvádló ellenében büntető eljárás megindításának okát képezhetné miszerint a főmagánvádló, a vádolt ellen lefolytatott perében hamisan esküdt.

Mint hogy pedig vádolt e cselekménye a Btk. 258 §-ába ütköző egy rendbeli rágalmaszás vétsége tényálladékát állapítja meg, a bíróság őt abban bűntőnek mondja ki s figyelemmel a vádolt büntetlen előéletére mint enyhítő körülményre s hogy nem merült fel súlyosító körülmény a Btk. 92 §-a alkalmazásával a rendelkező részben meghatározott büntetésre büntette. Egyebekben a rendelkező részbe felhívott törvény szakaszok alapján határozott.

Cegléden, 1909 évi március hó 31-én.

A kir. járásbíró.

Dr. Molnár

(P. H)

kir. jbró.

Rózsá.

Nagys. Németh Béláné rózsatelepéről naponta friss vágású rózsák kaphatók Schwarz Zseni divatárúsnőnél, hol csokrokat is lehet megrendelni.

Hirdetmény.

Tisztelettel tudatom, hogy zálogintézetben elhelyezett mindennemű tárgyak, melyek lejártak és meg nem hosszabbítottak, 1909. június hó 15.-én délelőtt fél 9 órakor saját helyiségemben a hatóság közbejöttével el fognak árvereztetni.

Tisztelettel

Fischer László

zálogintézet tulajdonos.

Kiadó. Egy üzlethelyiség Gara János házában azonnal átvehető.

Eladó ház.

Varga József korcsmárosnak, Vasut-utca 101. sz. alatt levő ujonnan épített háza eladó. Értekezni lehet a tulajdonosnál.

Eladás.

Egy Hartwig-féle cukorka-állvány 12 üveggel olcsó áron eladó Weisz Mihály üzletében helyben.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem Abony város t. közönségét, hogy lakásom Kovács Lajos ur szobafestő házába, V. ker. Széchenyi-utca helyeztem át.

Tisztelettel

Szűj László

könyvkötő.

Fajtiszta ezüst házi nyulakat elad Kovács Béla tanító.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. közönség szives figyelmét a nagyságos DEUTSCH GYULA úr tulajdonát képező Pusztá-Ernyői birtokának folyamatosan lévő eladásra felhívni.

A birtok Pest megyében Ceglédhez 1 órányira fekvő Törtel község és a Nagyköröshöz tartozó Nyilas és Ludasi tanyák közvetlen szomszédságában, Cegléd, Nagykörös, Abony városok, Jászkarajenő, Kocsér községek és a Teteltleni puszták határában fekszik.

Megbízásunkhoz képest az eladások általunk Cegléden intézeti helyiségünkben eszközöltetnek, a t. közönség kényelmére azonban megbízottaink minden vasárnap és ünnepnapon a birtokon vannak, kik úgy a szükséges felvilágosítások megadásával, mint az eladásokkal meg vannak bízva.

A vétel megkönnyítésére az eladások kisebb és nagyobb részletekben kedvező fizetési feltételek mellett történnek.

A vételár lefizetésére jutányos törlesztéses, vagy egyszerű kölcsönöket bocsájtnak a t. közönség rendelkezésére.

Közelebbi felvilágosításokkal készséggel szolgál a

Cegléd, 1909. május hó.

**CZEGLÉDI IPAR- KERESKEDELMI BANK
RÉSZVENYTÁRSASÁG, CZEGLÉDEN.**

„M-i-t?” — „Papa megengedte! Misz' valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigarettaüvegyek fadobozban.”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!

Minden fadoboz egy érdekes hívevzkártyát tartalmaz.
26—26

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ

SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háziszertől várni lehet.

Öre az egészségnek, fertőtelenít, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószert.

Szükséges minden háztartásban.

Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld a árvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után.

KOSMOS labororium GYŐR.

Kapható mindenütt.

Főraktár Abonyban:

Láng Oszkár gyógytárában.

Tégla eladás.

A ceglédi részvénytársaság téglagyárából első rendű falitégla, négy és hat sarkos fasztertégla és első rendű kúttégla kapható kisebb és nagyobb mennyiségben **Feké Mihály** lakásán.

Ujdonság!

ORCOLIN.

Ujdonság!

Mindenféle szerkezetű petroleum lámpában meglepő nyugott fehér fényű, füstnélküli és szagtalan égést csinál. Helyben is több helyen legjobbnal eredménnyel kipróbálva.

ORCOLIN

Elejét veszi a lámpa felrobanásnak, mivel a petroleumot tisztítja.

ORCOLIN

Olcsósága miatt a legszegényebbnal is hozzá férhető. Jóságá miatt egy házban sem szabad hiányozni.

Kapható csakis: **RINGEISEN OTTÓ** kereskedő üzletében

ABONY, Ceglédi-út 77. szám.